

Giuvenils segirs da sesezs

Carmelia Maissen

Aunc 30 minutas, aunc 5 minutas, aunc 1 minuta ... la tensiun tier ils giuvenils era gronda gliendisdis, ils 21 da zercladur 2021, ell'aula dalla scola da Glion, cuort avon l'arrivada dallas visetas si da Berna. Ils updates dils polizists cantunals mintga 30 secundas sur dil status da viadi dad *Ignazio Cassis* devan aunc suren ina all'atmosfera gnervusa. Ei era pilver in grond mument per las buobas ed ils buobs da s'entupar probabel per l'emprema ga ella veta live cun in cusseglier federal. Cun bravura han els allura moderau la sentupada, tschentau damondas e dau al scolar da Berna ina lecziun en romontsch.

Era sche la sentupada ei stada cuorta e planisada silla minuta, eis ella stada in eveniment nunemblideivel per ils giuvenils. Els han fatg l'experiencescha che la politica ch'ins enonuscha mo ord la televisiun ni legia egl internet vegn fatga da carstgauns sco ti ed jeu e che quels carstgauns ein concrets, cun emoziuns e lur specialitads. Ed els ein vegni pertscharts ch'els sco giuvenils ein era in visavi per la politica, respectivamein in player che sa exprimer basegns e separticipar alla formaziun da nies ambient. Tals muments ein impurtonts per haver confidanza en sesez e creeschan la basa per che giuvenils s'engaschien era pli tard sco carschi per la convivenza ella societad.

Gia avon duas jamnas hai jeu astgau haver in brat cun ils giuvenils dalla tiarza superiura da Glion. Nus havein fatg in pign luvratori per discutir sur da nossa vischnaunca. Tgei plai ad els vid lur vitg, tgei loghens en vischnaunca han els bugen ni fa lur vitg unics en lur eglis? E tgei manca als giuvenils, nua dess ei caussas da megliurar? Las scholaras ed ils scholars han discutau cun anim e purtau ideas co augmentar la qualidad dil spazi public. Lur basegns ein schi divers sco quels dad autras generaziuns era. Ils giuvenils eran denton era cunscients che lur basegns astgan buc ir sin donn e cuost dad auters, ch'igl ei dad haver quita pigl ambient e che la vischnaunca sa buc ademplir mintga giavisch. Lur tenuta da respect e responsabladad ha impressiunau mei. Ed alla fin ein entgins perfin sedeclarai prompts da collaborar per realisar ina ni l'otra idea.

Aunc 3 minutas, aunc 2 minutas, aunc 30 secundas ... l'agenda da signur Cassis ei stretga ed il chauffeur haveva gia daditg entschiet a far ir la clima per porscher al cusseglier federal aria frestga egl auto. Lu ha ei tuttina dau in mument nunplanisau: Quater affons dalla scola primara ch'eran vid dar giugs sin plaz-scola ein scegli neu per dumandar in autogram dil cusseglier federal. Circumdaus dils affons, ha Cassis signau cedelins silla part davos digl auto avon che turnar a Berna. En paucs decennis ein els al tgamun da nossa societad, sorprendan responsabladad e decidan la direcziun.

* Carmelia Maissen è presidenta communal da Ilanz/Glion.